

som så mange generationer før mig også har orienteret sig efter.

For det tredje: Kulturlandskabet bliver kedeligere, grænserne mellem by og land udviskes, skel og hegn er forsvundet, og mange steder er kulturlandskabet blevet til et EU-landskab præget af tidens støtteordninger og forordninger.

Og for det fjerde: Bygningsbevaringsområdet rummer nogle store muligheder, hvad angår beskæftigelse, uddannelse, økonomi og eksport. Derfor er kulturmiljøet vigtigt, og derfor skal vi sats på, at kulturmiljøområdet kommer til at indgå med større vægt i den fremtidige miljøpolitik og i grundlaget for myndighedernes beslutninger.

I Danmark er der omkring 300.000 bevaringsværdige bygninger. Flere undersøgelser og betænkninger har vist, at ikke mindst 1700- og 1800-tallets bøndergårde, de flerlængede, strå-tækte bindingsværksgårde, er stærkt truet.

Hertil kommer en række herregårde. Som et menneske, der er rundet af husmandsbevægelsen, er det selvfølgelig svært at stå her og forsvare herregårdene, men ikke desto mindre må man sige, at også på herregårdsområdet er der store bygningsmæssige problemer.

På begge områder er der brug for en øget indsats, og det ville være interessant at få opstillet nogle økonomiske modeller for, hvorledes stat og kommuner sammen med private sponsorer kunne samarbejde om bevarelse af disse herlighedsværdier. Vi må undgå, at flere af vore smukke gamle bygninger får panoramavinduer, og at stråtagene viger for eternittagene. Vi skal give vore efterkommere muligheder for at opleve H.C. Andersens-idyllen fra de to forrige århundreder.

Regeringen bør overveje, hvordan vi forstærker indsatsen på disse to så vigtige områder. Jeg vil foreslå, at miljø- og energiministeren – meget gerne i samarbejde med andre relevante ministerier – overvejer at nedsætte et udvalg, der får til opgave at gøre status over, hvordan vi får alle de mange bevaringsværdige gårde og herregårde bevaret. Ja, jeg mener egentlig ikke, der er brug for, at vi laver flere undersøgelser. Vi har lavet mange rapporter allerede, nu er der brug for handling. Der er brug for, at vi finder ud af, hvordan vi i det hele taget får det her finansieret.

Hvad angår planlægningen: Amterne må i den kommende revidering af regionplanerne se til, at bevarelse og udvikling af kulturlandskabet får en større plads i den fremtidige planlæg-

ning. Ligeledes er det vigtigt, at kommunerne får indarbejdet bygningsbevaringen i lokalplanerne. Lokalplaner har tit været tænkt som udviklingsplaner først og fremmest, men det er mindst lige så vigtigt, at bygningerne også er bevaret af lokalplaner.

Tradition og fornyelse, bevarelse og udvikling skal gå hånd i hånd. Vore byer og landområder skal ikke udvikles til museer. På den anden side må udviklingen heller ikke løbe det eksisterende over ende. På landsplan er det værd at overveje, om der ikke er brug for, at en af de landsdækkende foreninger på bygningskulturområdet får mulighed for at udpege fredningsemner.

Når vi taler om bevarelse af kulturmiljøet, er det også overordentlig vigtigt, at befolkningen inddrages. I den sammenhæng vil jeg gerne pege på to initiativer, som kunne styrke befolkningens interesse i det lokale bevaringsarbejde.

For det første gennem oprettelse af regionale faglige kulturmiljøråd. Der mangler en regional platform, hvor kommune og private kan inspirere hinanden i bevaringsarbejdet, en platform, hvor f.eks. museer og turistorganisationer, lokalhistoriske foreninger, bevaringsforeninger, erhvervsliv m.fl. kunne arbejde sammen om bygningsbevaringsarbejdet, herunder også stille rådgivning og vejledning til rådighed. En sådan platform kunne samtidig være en vigtig inspirationskilde for det lokale Agenda 21-arbejde, som alle kommuner skal i gang med inden udgangen af dette år.

For det andet tror jeg også, det vil være en vældig god idé at oprette lokale bevaringsfonde, for de styrker den lokale interesse for bygningsbevarelsen. Det er selvfølgelig vigtigt at få vore bygninger og byer registreret, sådan som det sker med de overordentlig smukke kommuneatlaser, der løbende udgives af Skov- og Naturstyrelsen, men det er endnu mere interessant, når det konkrete arbejde går i gang.

Derfor kan vi i Det Radikale Venstre støtte, at der i de byer, som allerede har fået udarbejdet et kommuneatlas, oprettes lokale bevaringsfonde, som kan videreføre bevaringsarbejdet.

Et tredje og vigtigt indsatsområde bliver sikkert kvaliteten i bevaringsarbejdet. Vi skal bevare og udvikle de gamle håndværksteknikker. Inden for byggefagene forsvinder der hele tiden kunnen. Den moderne håndværker er montagearbejder og lærer alt for sjældent de teknikker, som har fået tidligere tiders bygninger til at overleve i hundredvis af år. Hvor mange ved